

Διευκρινίσεις, Συμπληρώσεις, Παρατηρήσεις

1. «Οικονομική και Νομισματική Ένωση...» (σ. 199)

Ιστορικά: Η ανάγκη ύπαρξης ενός διεθνούς νομισματικού συστήματος που θα εγγυάται τις νομισματικές ισοτιμίες ξεκινά ήδη τον 19^ο αιώνα με τον κανόνα χρυσού.

Βάση του διεθνούς νομισματικού συστήματος τον 19ο αιώνα και στις αρχές του 20ού, παρά την ανάπτυξη των χαρτονομισμάτων και του λογιστικού χρήματος, ο χρυσός ήταν το κατεξοχήν νομισματικό μέσο. Όλα τα νομίσματα αντιστοιχούσαν σε μία ποσότητα καθαρού χρυσού και το σύνολο των νομισματικών διαθεσίμων ήταν συνδεδεμένο με μία ποσότητα αποθεμάτων χρυσού που κατείχαν οι κεντρικές τράπεζες.

Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, το σύστημα αυτό αντικαταστάθηκε από το σύστημα του κανόνα χρυσού, με το χρυσό να παίζει μόνο το ρόλο του εγγυητή της ονομαστικής αξίας των νομισμάτων. Τα κράτη, επομένως, όφειλαν να διατηρούν αποθέματα χρυσού (συναλλαγματικά αποθέματα), που τα χρησιμοποιούσαν στις αγορές για να υποστηρίξουν την αξία του νομίσματός τους.

Με τις συμφωνίες του Μπρέτον Γουντς και ενώ οι Αμερικανοί κατείχαν το 90% των αποθεμάτων χρυσού, ελήφθη η απόφαση ότι μόνο η τιμή του δολαρίου θα συνδεόταν με το χρυσό (35 δολάρια για μια ουγκιά χρυσού) και όλες οι υπόλοιπες θα συνδέονταν με το δολάριο. Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο, μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '60, το δολάριο θεωρούνταν τόσο καλό όσο ο χρυσός («dollar as good as gold»).

Ωστόσο, ο πόλεμος της Κορέας και η μάλλον επιπόλαιη διαχείριση του δολαρίου από τις ΗΠΑ προκάλεσαν «αιμορραγία» στα αποθέματα χρυσού της Αμερικής. Το δολάριο, έπειτα από μια απόπειρα σταθεροποίησης της τιμής του έναντι του χρυσού από την ένωση των κεντρικών τραπεζών που ονομάστηκε Κοινοπραξία Χρυσού, μετά το 1961 έγινε μη μετατρέψιμο, de facto το 1969 και de jure το 1971.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, που ρυθμίζει τη λειτουργία του Διεθνούς Νομισματικού Συστήματος μετά τις συμφωνίες του Μπρέτον Γουντς, αποφάσισε να καταργήσει το χρυσό ως νομισματικό ισοδύναμο (Συμφωνίες της Τζαμάικα). Αυτή λοιπόν η παρακμή του ρόλου του χρυσού ως νομισματικού κανόνα οδήγησε

τους Ευρωπαίους στο δρόμο της Νομισματικής Ένωσης και επέτρεψε, μετά το 1975, την ανάπτυξη του ecu.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προΐσταται του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, που είναι υπεύθυνο για τη νομισματική πολιτική της ΟΝΕ. Η έδρα της ορίστηκε στη Φρανκφούρτη. Τον Ιούλιο του 1998, η ΕΚΤ διαδέχθηκε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ινστιτούτο, που δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο του 1994 και προετοίμασε τη μετάβαση στο ευρώ.

Έτσι, οκτώ χρόνια αργότερα (Μάρτιος 1979) τίθεται σε ισχύ το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα και ο μηχανισμός Συναλλαγματικών Ισοτιμιών με τη συμμετοχή του γαλλικού και βελγικού φράγκου, του Ολλανδικού φιορινιού, της κορόνας της Δανίας, της Ιρλανδικής λίρας και της Ιταλικής λιρέτας. Μετά από 20 χρόνια (31 Δεκεμβρίου 1999) το ευρώ αποτελεί πλέον το νόμισμα των 11 χωρών που μετέχουν σε αυτό.

Ήδη την 1^η Μαΐου 1998 κλειδώνονται οι παρακάτω ισοτιμίες των νομισμάτων της ζώνης του ευρώ. Την 15^η Ιανουαρίου 2000 ανακοινώνεται και η τελική ισοτιμία της Ελληνικής δραχμής. Έτσι οι τελικές ισοτιμίες των νομισμάτων διαμορφώνονται όπως παρακάτω:

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ 11 ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩ			
ΜΑΡΚΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	1,95583	ΦΡΑΓΚΟ ΓΑΛΛΙΑΣ	6,55957
ΛΙΡΕΤΑ ΙΤΑΛΙΑΣ	1.936,21	ΠΕΣΕΤΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	166,386
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ	2,20371	ΣΕΛΙΝΙ ΑΥΣΤΡΙΑΣ	13,7603
ΦΡΑΓΚΟ ΒΕΛΓΙΟΥ- ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ	40,3399	ΜΑΡΚΟ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ	5,94573
ΕΣΚΟΥΔΟ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ	200,482	ΛΙΡΑ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,787564
ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ			
ΔΡΑΧΜΗ ΕΛΛΑΔΑΣ	340,75	ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4604

2. «Τη νομισματική πολιτική που αφορά τα επιτόκια...» (σ. 199)

«Το νόμισμα είναι το μόνο αγαθό που διαθέτει τρεις τιμές:

Η πρώτη είναι η στιγμιαία εσωτερική τιμή, δηλαδή η αγοραστική δύναμη του νομίσματος, η οποία δείχνει την ποσότητα των αγαθών που μπορεί να αγοράσει

μια νομισματική μονάδα. Η τιμή αυτή εξελίσσεται ανάλογα με τον πληθωρισμό, την ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί σε σχέση με τον παραχθέντα πλούτο (ΑΕΠ).

Η δεύτερη τιμή είναι η στιγμιαία εξωτερική τιμή, δηλαδή η αξία ενός νομίσματος σε σχέση με κάποιο άλλο νόμισμα ή συναλλαγματική ισοτιμία.

Τέλος, η τρίτη «χρονική» τιμή του νομίσματος, η τιμή που ζητείται όταν ο κάτοχός του αποφασίζει να το δανείσει για κάποιο χρονικό διάστημα: το επιτόκιο. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει μόνο ένα επιτόκιο, αλλά πλήθος επιτοκίων, η αξία των οποίων εξαρτάται από τη διάρκεια του δανείου. Όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια αυτή, τόσο ανεβαίνει και το επιτόκιο.

Γενικώς, ο καθορισμός του ύψους των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων γίνεται από την Κεντρική Τράπεζα: επιτόκιο ημερήσιο, εβδομαδιαίο, μηνιαίο. Το βραχυπρόθεσμο επιτόκιο είναι ένα από τα μέσα που επιτρέπουν τη ρύθμιση της ποσότητας χρήματος στην οικονομία. Είναι επομένως δύσκολο να δανείσεις με επιτόκιο χαμηλότερο απ' αυτό που έχει καθορίσει η Κεντρική Τράπεζα για πολλούς και διάφορους λόγους. Το επιτόκιο αυτό θεωρείται εν γένει ως το κατώτατο επιτρεπτό. Από το επιτόκιο αυτό οι τράπεζες καθορίζουν ένα επιτόκιο που λέγεται «βασικό», από το οποίο προκύπτουν τα επιτόκια που θα συμφωνήσουν με τους πελάτες ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου. Όπως είναι φυσικό, τα επιτόκια αυτά επηρεάζονται από τον ανταγωνισμό. Όσο για τα μακροπρόθεσμα επιτόκια, αυτά καθορίζονται στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Έτσι είναι δυνατόν να δημιουργηθεί μια καμπύλη των επιτοκίων ανάλογα με το χρόνο: η καμπύλη της απόδοσης. Για να γίνει αυτό, χρησιμοποιούνται, σε κάθε διάρκεια, τα χαμηλότερα επιτόκια που έχουν παραχωρηθεί στους καλύτερους δανειολήπτες.

Το σύνολο αυτών των επιτοκίων μπορεί να αλλάξει ανά πάσα στιγμή, αλλά η καμπύλη της απόδοσης είναι το βασικό όργανο που χρησιμοποιούν όλες οι τράπεζες και οι χρηματοπιστωτικοί θεσμοί για να πραγματοποιήσουν τις συναλλαγές τους».

Μικρό Λεξικό για το Ευρώ, Ντ. Κον Μπεντίτ

3. «Τη νομισματική πολιτική θα διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα...» (σ. 199)

Η ΕΚΤ έχει δύο όργανα, το Συμβούλιο των Διοικητών και το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο των Διοικητών συγκεντρώνει τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των χωρών του ευρώ και τα μέλη του

Διευθυντηρίου. Λαμβάνει αποφάσεις για τη νομισματική πολιτική με απλή πλειοψηφία. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, και οι διοικητές τους, έχουν ήδη ανεξαρτητοποιηθεί από τις πολιτικές εξουσίες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έχει μόνο έξι μέλη: τον πρόεδρο της ΕΚΤ, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα μέλη. Αυτά ορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων, κατόπιν εισηγήσεως από το Συμβούλιο και ύστερα από διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο των Διοικητών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να επιλέγονται «μεταξύ ατόμων με αναγνωρισμένο κύρος και επαγγελματική πείρα στον νομισματικό ή τραπεζικό τομέα». Αν και διορίζονται από τους διοικητές, δεν εξαρτώνται από αυτούς. Για να διασφαλίσει καλύτερα την ανεξαρτησία τους, η Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση προέβλεψε η θητεία τους να είναι οκταετής και μη ανανεώσιμη. Μια μακρά θητεία χωρίς ελπίδα ανανέωσης κρατάει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μακριά από τον πειρασμό να θέλουν να είναι αρεστά σε εκείνους που είναι υπεύθυνοι για το διορισμό τους. Η μάχη για την πρώτη προεδρία της τράπεζας έδειξε ωστόσο ότι δεν έχουν ακόμη εμπεδωθεί η επιτακτική ανάγκη ανεξαρτησίας και η ομοσπονδιακή λογική.

Η συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αναθέσει στην ΕΚΤ και στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών «τον κυρίαρχο στόχο [...] να διατηρήσουν τη σταθερότητα των τιμών» (άρθρο 105). Στο πλαίσιο αυτό, «το ΕΚΣΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές μέσα στην Κοινότητα». Το ΕΚΣΤ «δρα σύμφωνα με τις αρχές μιας ανοιχτής οικονομικής αγοράς, στην οποία είναι ελεύθερος ο ανταγωνισμός, προωθώντας την αποτελεσματική κατανομή πόρων».

Η ΕΚΤ είναι επιφορτισμένη να καθορίζει την κοινή νομισματική πολιτική, να κατευθύνει τις αγοραπωλησίες συναλλάγματος, να διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά αποθέματα, να καθορίζει τα επιτόκια, να θέτει σε λειτουργία το σύστημα πληρωμών TARGET και να επιβλέπει τις άλλες τράπεζες.

4. *Ταμείο Συνοχής* (για τα Ταμεία Συνοχής βλ. σχόλια στην 54η διδακτική ενότητα)

5. *Ευρώ: Κέρματα, χαρτονομίσματα, σήμα
Χαρτονομίσματα*

Υπάρχουν 7 χαρτονομίσματα ευρώ. Διαφορετικών χρωμάτων και μεγεθών αντιστοιχούν σε 500, 200, 100, 50, 20, 10 και 5 ευρώ. Τα σχέδια συμβολίζουν την αρχιτεκτονική κληρονομιά της Ευρώπης. Δεν αναπαριστούν κανένα από τα υπάρχοντα μνημεία. Παράθυρα και πύλες κοσμούν την εμπρόσθια όψη κάθε χαρτονομίσματος ως σύμβολο της ευρύτητας πνεύματος και ης συνεργασίας στην Ε.Ε. Η άλλη πλευρά κάθε χαρτονομίσματος αναπαριστά μια γέφυρα μιας συγκεκριμένης εποχής, το σύμβολο επικοινωνίας μεταξύ των λαών της Ευρώπης και μεταξύ της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου. Τα τελικά σχέδια ανακοινώθηκαν το Δεκέμβριο 1996 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δουβλίνου. Όλα τα χαρτονομίσματα θα φέρουν τελειοποιημένα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

Κέρματα

Υπάρχουν 8 κέρματα ευρώ που αντιστοιχούν σε 2 και 1 ευρώ και καθώς και σε 50, 20, 10, 5, 2 και 1 λεπτά του ευρώ. Κάθε κέρμα θα έχει μια κοινή ευρωπαϊκή όψη. Στην άλλη όψη κάθε κράτος μέλος θα κοσμεί τα κέρματα με τα δικά του σύμβολα. Ανεξάρτητα από το σύμβολο που έχουν τα κέρματα θα μπορούν να χρησιμοποιούνται και στα 11 κράτη μέλη. Για παράδειγμα, ένας γάλλος πολίτης θα μπορεί να αγοράζει ένα σάντουιτς στο Βερολίνο χρησιμοποιώντας ένα κέρμα με την παράσταση του βασιλιά της Ισπανίας. Η κοινή όψη των κερμάτων θα αντιπροσωπεύει το χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με φόντο εγκάρσιες γραμμές όπου θα εμφανίζονται τα αστέρια της ευρωπαϊκής σημαίας. Τα κέρματα των 1, 2 και 5 λεπτών δίνουν έμφαση στη θέση της Ευρώπης στον κόσμο, ενώ τα κέρματα των 10, 20 και 50 λεπτών παρουσιάζουν την Ένωση ως σύνολο εθνών. Τα κέρματα 1 και 2 ευρώ παρουσιάζουν την Ευρώπη χωρίς σύνορα. Τα τελικά σχέδια συμφωνήθηκαν τον Ιούλιο 1997, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ.

Σήμα

Το σύμβολο απεικόνισης του ευρώ μοιάζει με ένα E με δύο σαφώς διακρινόμενες οριζόντιες παράλληλες γραμμές. Είναι εμπνευσμένο από το ελληνικό γράμμα έψιλον και θυμίζει το λίκνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού και το πρώτο γράμμα της λέξης «Ευρώπη». Οι παράλληλες γραμμές συμβολίζουν τη σταθερότητα του ευρώ. Η επίσημη συντομογραφία του ευρώ είναι «EUR». Έχει καταχωρηθεί στο Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) και θα χρησιμοποιείται για όλους τους επιχειρηματικούς, οικονομικούς και εμπορικούς σκοπούς, ακριβώς όπως χρησιμοποιούνται σήμερα οι όροι «FRF» (γαλλικό φράγκο), «DEM» (γερμανικό μάρκο), «GBP» (λίρα Αγγλίας) και «BEF» (βελγικό φράγκο).

Εργασία για το σχολείο ή το σπίτι

Θα μπορούσε κανείς να αναρωτηθεί γιατί και σε ποιο βαθμό η απώλεια της εθνικής νομισματικής πολιτικής μπορεί να αποτελεί αρνητική εξέλιξη. Η απάντηση βρίσκεται στο ότι οι διαφορές μεταξύ των οικονομιών των χωρών-μελών είναι πολύ σημαντικές και οι εκάστοτε συνθήκες μπορεί να διαφέρουν τόσο πολύ ώστε η νομισματική πολιτική που είναι κατάλληλη για μια οικονομία να είναι ακατάλληλη για μια άλλη.

Ας υποθέσουμε ότι π.χ. η Ισπανία έχει μεγάλο ποσοστό ανεργίας και μικρό ή μηδενικό ρυθμό ανάπτυξης ενώ η Γερμανία έχει πλήρη απασχόληση και υψηλό ρυθμό ανάπτυξης. Αν η Ισπανία μπορούσε να ασκήσει ανεξάρτητη νομισματική πολιτική, θα μείωνε τα επιτόκια, σε αντίθεση με τη Γερμανία, που μάλλον θα προτιμούσε να αυξήσει τα επιτόκια για να αποφύγει πληθωριστικές τάσεις. Στην περίπτωση αυτή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα τι πολιτική θα ακολουθήσει; Το παράδειγμα αυτό καθιστά σαφές ότι η απώλεια της ανεξάρτητης νομισματικής πολιτικής μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις και να οδηγήσει σε ανταγωνισμούς μεταξύ των χωρών-μελών ως προς την κοινή νομισματική πολιτική που πρέπει να ακολουθήσει η Κεντρική Τράπεζα.

Η οικονομική λογική, στην περίπτωση του παραπάνω παραδείγματος, οδηγεί στη σκέψη ότι οι διαφορές αυτές θα εξομαλυνθούν με άλλους μηχανισμούς, όπως π.χ. με τη μετανάστευση του εργατικού δυναμικού από την Ισπανία στη Γερμανία. Η εμπειρία όμως από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ότι η μετακίνηση του εργατικού δυναμικού μεταξύ των χωρών-μελών είναι πολύ μικρότερη από ό,τι όλοι περίμεναν, παρά τις προσπάθειες για μείωση των εμποδίων που περιορίζουν τη μετανάστευση (π.χ. μεταφορά ασφαλιστικών δικαιωμάτων, επαγγελματική αναγνώριση κ.λπ.). Φαίνεται ότι οι διαφορές γλώσσας, κουλτούρας, θρησκείας, φυσικού περιβάλλοντος κτλ. είναι πολύ σημαντικές και περιορίζουν τη μετακίνηση του εργατικού δυναμικού.

Επίσης οι συνέπειες μιας δεδομένης νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να είναι διαφορετικές και αντίθετες για τις οικονομίες των χωρών-μελών. Ας υποθέσουμε π.χ. ότι για κάποιο λόγο η νομισματική πολιτική είναι περιοριστική, με αποτέλεσμα την αύξηση των επιτοκίων στην Ευρωπαϊκή

Ένωση και την ανατίμηση του ευρώ. Η ανατίμηση του ευρώ θα επηρεάσει αρνητικά τις εξαγωγές εκείνων των χωρών που δεν αναπτύσσουν την παραγωγικότητά τους με ταχύ ρυθμό και χάνουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Τα παραπάνω καταλήγουν σε ένα συμπέρασμα: η ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ δεν σημαίνει αυτόματη λύση των οικονομικών προβλημάτων της. Η έναρξη της ΟΝΕ για τα πρώτα 11 μέλη είναι μια καλή ευκαιρία για να τονιστεί αυτό το συμπέρασμα.

Άρθρο του Θ. Π. Λιανού στην εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 3/1/1999

- ◆ Ποιους φόβους εκφράζει ο συγγραφέας για τη λειτουργία της ΟΝΕ;
- ◆ Με ποιους τρόπους θεωρείτε ότι αντιμετωπίζονται οι κίνδυνοι αυτοί από τη συνθήκη του Μάαστριχτ;

Εργασία για το σχολείο ή το σπίτι

Η Νομισματική Ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται να έχει σημαντικές θετικές επιδράσεις. Πρώτον, θα εξαλειφθεί το κόστος μετατροπής κάθε νομίσματος σε μονάδες των υπολοίπων, το οποίο περιλαμβάνει απώλεια χρόνου των συναλλασσομένων και άλλων παραγωγικών πόρων. Δεύτερον, η ύπαρξη ενός νομίσματος θα εντείνει τον μεταξύ των χωρών ανταγωνισμό διότι θα είναι φανερές οι διαφορές τιμών, με αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη ομοιομορφία των τιμών, την καλύτερη χρησιμοποίηση των παραγωγικών πόρων και τη μείωση του κόστους. Οι τιμές του ίδιου προϊόντος στην Αθήνα και π.χ. στο Δουβλίνο δεν θα πρέπει να διαφέρουν περισσότερο απ' ό,τι το κόστος μεταφοράς. Οι δυνάμεις του ανταγωνισμού θα συμπιέζουν τις τιμές προς το κόστος παραγωγής. Τρίτον, η ύπαρξη ενός νομίσματος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα διευκολύνει όχι μόνο τη μετακίνηση των προϊόντων αλλά και τη μετακίνηση του εργατικού δυναμικού μεταξύ των χωρών, με αποτέλεσμα την καλύτερη κατανομή του εργατικού δυναμικού και του ανθρώπινου κεφαλαίου που ενσωματώνεται σε αυτό. Τέταρτον, η αντικατάσταση των εθνικών νομισμάτων, που θα αποσυρθούν οριστικά το 2002, με το ευρώ, το κοινό νόμισμα, θα εξαλείψει την αβεβαιότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών που υπήρχε ως τώρα στις μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμπορικές συναλλαγές και συνεπώς θα ενθαρρύνει το ενδοευρωπαϊκό εμπόριο.

- ♦ Γιατί η εισαγωγή του ευρώ θα ενισχύσει το ενδοευρωπαϊκό εμπόριο;
- ♦ Ποια άλλα πλεονεκτήματα από την εισαγωγή του ευρώ μπορείτε να αναφέρετε;

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ερωτήσεις του τύπου «σωστό - λάθος»

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες. Στη συνέχεια, στην κενή σειρά που ακολουθεί, να αναδιατυπώσετε τις λανθασμένες προτάσεις, ώστε να γίνουν σωστές.

1. Όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. θα υιοθετήσουν υποχρεωτικά το ενιαίο νόμισμα μέχρι 1/1/2002. Σ Λ
.....
2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα διαχειρίζεται δημόσια και φορολογική πολιτική των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σ Λ
.....
3. Με την είσοδο του ευρώ τα επιτόκια θα είναι χαμηλότερα. Σ Λ
.....
4. Το Ταμείο Συνοχής στοχεύει στην οργάνωση των ανεπτυγμένων οικονομικά χωρών της Ε.Ε. Σ Λ
.....

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Η είσοδος του ευρώ εξυπηρετεί τις επιχειρήσεις γιατί εξασφαλίζει:
 - α) κατάργηση των προμηθειών των Τραπεζών από την αγοραπωλησία συναλλάγματος
 - β) νομισματική σταθερότητα και σταθερά επιτόκια

γ) δυνατότητα σύγκρισης τιμών σε όλα τα κράτη-μέλη

2. Το χαρτονόμισμα του ευρώ θα είναι:
 - α) ίδιο σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν
 - β) ίδιο σε όλες τις χώρες με ένα μικρό διακριτικό εθνικό σημάδι
 - γ) με μία πλευρά κοινή και μία πλευρά εθνική
3. Την 1/1/2002 το ευρώ:
 - α) θα αντικαταστήσει πλήρως τα εθνικά νομίσματα
 - β) θα κυκλοφορεί παράλληλα με τα εθνικά νομίσματα
 - γ) θα εισαχθεί σε όσες ακόμα χώρες πληρούν τις προϋποθέσεις

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Η Οικονομική Νομισματική Ένωση θα επιτευχθεί με τους εξής τρόπους:
 - α) με τη δημιουργία του Ταμείου
 - β) με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Νομίσματος
 - γ) με την ίδρυση Τράπεζας
2. Τα εθνικά νομίσματα των κρατών-μελών της Ε.Ε. θα έχουν αντικατασταθεί από το ευρώ μέχρι την 1η του Εξαίρεση αποτελούν η και η που μπορούν να μην υιοθετήσουν το ευρώ.
3. Στα πλαίσια της ΟΝΕ τη νομισματική πολιτική των κρατών της Ε.Ε. θα διαχειρίζεται ενώ τη φορολογία και τις δημόσιες δαπάνες

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πότε αποφασίστηκε η δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος και ποια κράτη αφορά;
2. Ποιοι ασκούν τη νομισματική και οικονομική πολιτική στα κράτη μέλη της Ε.Ε. στα πλαίσια της Ο.Ν.Ε.;
3. Ποιος ο ρόλος του Ταμείου Συνοχής και με ποια συνθήκη θεσμοθετήθηκε;

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Να απαντήσετε σε καθένα από τα παρακάτω θέματα.

1. Οι θετικές συνέπειες του ευρώ στις επιχειρήσεις και τους ευρωπαίους πολίτες.
2. Οι θετικές συνέπειες του ευρώ στην οικονομία και τον τουρισμό των χωρών της Ε.Ε.
3. Οι φάσεις καθιέρωσης του ευρώ που αποφασίστηκαν στη Μαδρίτη.
4. Οι τρόποι που θα επιτευχθεί η Οικονομική και Νομισματική Ένωση.
5. Να διατυπώσετε τη γνώμη σας όσον αφορά τους λόγους που καθιστούν απαραίτητη την οικονομική σύγκλιση των ασθενέστερων χωρών προκειμένου να ενταχθούν στην ΟΝΕ.